

RECENZIE DE CARTE

Book review

Prof. Dr. Ioan Bradu Iamandescu

Liderul transformațional carismatic. Competențe emoționale și valori (Cătălina Roșca)

La sfârșitul anului 2015 a apărut, la editura Tritonic, o remarcabilă lucrare a doamnei lector universitar doctor în psihologie Cătălina Roșca, intitulată „Liderul transformațional carismatic. Competențe emoționale și valori“, fapt pe care subsemnatul îl apreciez ca având dimensiunile unui veritabil eveniment cu reverberații în lumea științifică, dar și în cea a publicului dotat cu o minimă pregătire universitară. După cum ne anunță titlul, avem în față un veritabil tratat dedicat liderilor din variatele domenii ale vieții sociale, profesionale și politice, cărora li se oferă posibilitatea de a folosi datele expuse în carte spre a căpăta acea dimensiune a personalității care condiționează eficiența acțiunilor sale în plan relațional – inclusiv de atragere a membrilor grupului pe care îl conduce – *carisma*.

Personal, consider *carisma* ca o rezultată a unei inteligențe emoționale, care conferă atracție socială unui individ dotat cu o inteligență chiar medie, dar cu o capacitate socratică de a se cunoaște pe sine și, în plus, de a evalua calitățile și limitele personalității celor din jurul său.

Pentru corpul medical, cartea este extrem de prețioasă prin faptul că medicii au de rezolvat problema capitală a relației lor cu bolnavul pe care trebuie să-l convingă să accepte multe renunțări privind un stil de viață adeseori defectuos, dar și să adopte o complianță terapeutică menită să asigure o finalizare optimă a actului medical. De asemenea, conducerea unor profesioniști cu o bază vocațională superioară și tendințe individualiste pronunțate – așa cum sunt medicii – reprezintă o sarcină realizabilă adesea doar pe termene scurte din cauza confruntărilor de orgoliu ce generează frecventele de-tonări de lider în domeniul organizațional al asistenței medicale. Nici conducerea unei catedre, a

unei secții medicale sau chiar unei echipe terapeutice nu poate fi asigurată optim de către cel îndreptățit de merite profesionale să o facă dacă acesta este lipsit de *carismă*.

Cartea este structurată în nouă capitole, fiecare dintre ele având o tratare extrem de utilă pentru înțelegerea conceptelor, deoarece prezentarea acestora se face în lumina ultimelor date din literatură, fiind precedată de un istoric incluzând germenii, primele formulări și forma actuală a unor noțiuni de bază pentru înțelegerea celor trei termeni fundamentali incluși în titlu: *carismă*, lider transformațional, competențe emoționale și valori. În spațiile acestor piloni ai lucrării se află tratarea problematicii complexe – relativ nouă pentru marele public – a inteligenței emoționale, căreia autoarea îi acordă un capitol pentru definire și un altul pentru implicarea ei în *carismă*, implicit în edificarea stilului de conducere a liderului transformațional. Acesta este considerat ca fiind cel mai eficient în conducerea unui colectiv ai cărui componenți – aderând la convingerile, exigențele și stilul de lucru al unui astfel de lider – își îmbogățesc personalitatea și performanțele, având posibilitatea ulterioară de a deveni – unii dintre ei – lideri transformaționali – *carismatici* pentru viitoare colective profesionale.

Este lesne de înțeles importanța cunoașterii acestor noțiuni de bază pentru practicanții profesiei medicale, care și-ar putea însuși rolul de lider transformațional-*carismatic* într-o dublă perspectivă: cea a medicului curant – care și-ar exercita acest rol în conducerea grupului de pacienți pe care îi tratează spre adoptarea unei complianțe profilactice și terapeutice maxime, generată pe fondul unei relații centrate pe pacient – și aceea a liderului unui colectiv profesional din domeniul medico-

sanitar având perspectiva unor performanțe superioare în condițiile perfecționării modului de implicare profesională a membrilor unui astfel de colectiv.

Merită apreciate la superlativ calitățile de ordin academic ale acestei cărți, probate prin logica argumentației, fluența prezentării datelor extrase dintr-o fastidioasă bibliografie și, mai ales, prin claritatea expunerii unor concepte adesea dificil de înțeles

pentru intelectualii cu o formație universitară diferită de cea psiho-socială.

Toate aceste merite ale lucrării m-au determinat să fiu sigur că recenzia pe care o semnez este menită să deschidă cititorilor medici ai revistei noastre o poartă spre înțelegerea unor noțiuni capabile să optimizeze comunicarea cu pacienții și cu propriii colegi pe tărâmul luptei dintre sănătate și boală.